

Детска градина „Пролетна дъга” – с. Маринка

Утвърждавам:
Гергана Вълкова
Директор

ПРОГРАМА ЗА ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ

I. ФИЛОСОФИЯ НА ПРОГРАМАТА

Гражданското образование е насочено към формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение. /Чл. 3 (2) наредба 13 за ГЗЕИ/

Съвременното образование е насочено към нови образователни парадигми, към ново развитие на детския потенциал. Гражданското образование се явява възможна реалност в условията на детската градина, защото реализира в практическа насока чрез съдържанието на образователния процес смисъла на теоретичната постановка, че Образованието за демократично гражданство е процес на личностно развитие и подготовка на младия човек за социални изяви, диалог и сътрудничество на основата на зачитане на човешките права, на изграждане на лична позиция и на познаване и спазване законите на нашата държава. На основата на това определение се очертават най-важните насоки на гражданското образование в условията на детската градина : обучение в общуване и сътрудничество за изграждане на практически нагласи и умения в жизнено важните сфери на семейните отношения, детската градина, училището, общността; разгръщане на „системен модел на социална активност и гражданственост на детето“.

II. ЦЕЛИ, ЗАДАЧИ, ПОДХОДИ ЗА ГРАЖДАНСКОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1.Цели:

- Утвърждаване и удовлетворяване потребностите на децата от социални контакти за опознаване и разбиране на света.
- Подготовка за ефективно социално общуване и постепенно навлизане на общочовешките ценности в детския свят.
- Опознаване на най-близките до детското светоусещане общности- семейство, детска градина, училище, приятелски кръг.
- Възпитаване на чувство за принадлежност, съпричастност, приятелство, гражданственост

2.Задачи:

- Да се разработят мини проекти и действена програма за образование в ценности.
 - Да се обогатят представите и преживяванията на децата в нова образователна среда, осигуряваща развитие на отношение към националните ценности, традиции и празници.
 - Да се формират обобщени представи за национална принадлежност чрез опознаване на българския фолклор, символи и ритуали.
- а) възпитаване на децата в демократичните ценности;

б) насърчаване на инициативността, отговорността, солидарността, социалната и емоционалната чувствителност, социалните умения за живот на децата и семействата. в/ достигане до рамковите изисквания за гражданско образование като знания, умения отношения в ДОС .

3.Подходи:

- Педагогически : ситуационен, игрови, позиционен, проектен
- Психологически : личностно-ориентиран, индивидуален, субект- обект, субект- субект.

III. ДЕЙНОСТИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ

- Проучване и анализ на потребностите от иновативни инструменти за формиране на демократични ценности и социални умения сред най-малките
- Организиране и провеждане на дейности, свързани с гражданското образование
- Оценка на разработени методически материали и популяризиране на добър педагогически опит
- Включване на деца и родители в дейности /празници, семинари и уъркшопи/, организирани от детската градина, НЧ, Община, БЧК или НПО.

IV.ОСИГУРЯВАНЕ НА ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА ЧРЕЗ:

Образователна дейност:

- образователни ситуации с тематична гражданска и социална насоченост;
- допълнителни форми на педагогическо взаимодействие според потребностите и интересите на децата ;
- интерактивни игри с учители и родители ;

Консултативна дейност:

- консултиране на учители и предоставяне на методическа подкрепа за реализиране на гражданско образование в детската градина;
- консултиране, подкрепа и мотивиране на родителите, учителите и лицата, полагащи грижи за децата със социални проблеми и проблеми в общуването, за да се открият възможностите за активен образователния процес;.

Практическа дейност:

- разработване и реализиране на проектни дейности;
- практикуми и уъркшоп с различни институции и неправителствени организации

Мерки	Срок	Отговорници
1. Определяне на екип по ГО	м.ІХ.2021	Директор, Педагогически съвет
2.Приемане план за работа по ГО	м.Х.2021	Директор , екип по ГО
3. Провеждане на срещи и разговори с родителите	По график на групите	Педагогически екипи по групи
4.Обследване на социалния статус на децата	м.ІХ – Х.2021	Педагози
Работа със средата, в която е детето / семейството, детска група/ за изграждане на позитивен психологически климат	Постоянен	Педагогически екипи по групи
Стимулиране развитието на личностни качества, на социални и творчески умения у децата в ДГ	Постоянен	Педагогически екипи по групи
5. Планиране на познавателно съдържание по гражданско образование за интегрирано обучение чрез основните	Постоянен	Педагогически екипи по групи

форми на педагогическо взаимодействие по различни обр. направления		
6.Формиране на социални умения и гражданственост чрез организиране на ДФПВ: •Организиране на къртове по групи: „Нещата, които харесвам”, „Това сме ние, децата отгрупа”, „Какво правят децата заедно”, „Еднакви и различни”. •Провеждане на изложби, тренинги, практикуми с участие на деца и родители. •Организиране на празници и развлечения: „Ден на Земята”, „Приатели сме ние”, „Ден на България“, „Никулден”, „Как празнуват хората по света” •Провеждане на състезания между групите: „Аз съм българче”, „Какво е това приятелството”, „Аз и моето семейство” •Изработване на табла и пана – “Правила на групата”, „Моите права и отговорности”, „Нашите детски добрини”.	Постоянен	Екип по ГО, педагогически екипи по групи
7.Обсъждане и решаване на реални проблеми, усвояване правила и норми на поведение и отношение чрез практически дейности и игри.	Постоянен	Екип по ГО, педагогически екипи по групи
8.Предоставяне на методическа помощ на учителите за превенция на агресията и асоциалното поведение в детските групи, за възпитаване на доброжелателност, внимание и грижи един към друг - тренинги с учители и родители	По плана за ГО	ст. учител, Директор, екип по ГО
9.Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти за обмен на идеи по осъществяване на ГО в различните възрастови групи	Постоянен	ст. учител, Педагогически екипи по групи
10.Провеждане на квалификационни форми за обогатяване познанията на педагозите за приложение на ДОС за гражданско образование	По плана за ГО	ст. учител, екип по ГО

V.РАМКОВИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ПО ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ

Област на компетентност	Резултати : Знания, умения и отношения в резултат на обучението детето
•Междучичностни отношения	•Описва и обяснява различните роли в семейството и правата и отговорностите, свързани с тях; •Има положително отношение към сътрудничество с другите в съвместни дейности; •Умее да изразява подходящо чувствата си, да заявява своите нужди и желания, да споделя проблеми и да търси помощ.
•Социална среда	•Има позитивно отношение към празниците в семейството като среда за съхраняване на духовната връзка между поколенията;

	•Ориентира се в символиката и ритуалността на най-популярните български празници
•Права на човека	•Описва отношение и поведение на възрастни и деца, което нарушава правата; •Прави самооценка на поведението си и разбира последиците от нарушаването на правилата в отношенията
•Демократично гражданство	•Ориентира се в различието между „гражданин на Република България“ и „жител на град/ село...“
•Идентичности и различия в обществото	•Определя националната си идентичност
•Власт, политика и демократични ценности	•Разпознава местните органи за ред и сигурност и има представа за тяхната дейност, свързана със спазването на правата на децата
Социална политика, справедливост и солидарност	•Проявява конкретни актове на солидарност при решаване на групови задачи и игри; •Разбира необходимостта от правила при общуването с околните; •Може да обяснява своите постъпки, като ги свързва с правила и ценности

Чрез провеждането на гражданско образование в предучилищна възраст се възпитават личности с умения и готовност за отговорно гражданско поведение; реализира се конструктивно социално участие на родителите в образователния процес; осъществява се педагогическата идея за утвърждаване на система от ценности във възпитанието и обучението на децата в детската градина.

Настоящата програма е приета на заседание на Педагогическия съвет с Протокол № 01/23.09.2015 г.

Програмата се актуализира в началото на всяка учебна година и при настъпили промени в нормативните актове, ако Педагогическият съвет прецени, че спецификата на образователно-възпитателния процес налага това.

Утвърждавам:
Гергана Вълкова
Директор

ПРОГРАМА ЗА ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ

I. ФИЛОСОФИЯ НА ПРОГРАМАТА

Здравното образование е насочено към развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето /глава 3 чл.3 от Наредба №13 за ГЗЕИО/.

Здравното образование е неразривно свързано със здравословното хранене и спорта.

Храненето е основен фактор, определящ здравето, растежа и развитието на децата. В ранна детска възраст се възпитават нагласи за вкус към определени храни (например с по-малко мазнини, сол и захар) и чувството за удоволствие от храната; изграждат се хранителни навици, които могат да повлияват хранителното поведение през следващите периоди от живота. Създаването на здравословен хранителен модел в ранен етап от живота е база за поддържането му в по-късна възраст.

Физическата активност на децата е необходима за:

- психологическото и социалното им развитие;
- развитието на мускулна сила, умения за баланс и координация, за растежа;
- поддържане на здравословно тегло;
- по-добър апетит.

Ниската физическа активност на децата, заедно с нерационалното хранене, са основни фактори за свръхтегло и затлъстяване в детска възраст, водещи в следствие към редица здравословни проблеми.

Изградените в детството здравни стереотипи остават в бъдеще като здравни навици и стил на живот. Пълноценното, разнообразно и балансирано хранене, регулярната физическа активност на децата в ранна и предучилищна възраст са не само предпоставка за тяхното здраве, нормален растеж и развитие, но са и основни фактори за създаване на здравословен модел на поведение. Осигуряването на здравословно хранене и добър хранителен статус, както и на подходяща и регулярна физическа активност на децата, дава възможност за ефективно положително повлияване на здравето им в периода на детството и през целия живот, за намаляване на заболяемостта и смъртността от хронични болести, поради което са приоритет в здравните политики на международно, национално и локално ниво.

Осигуряването на адекватно и здравословно хранене на децата, както и на редовен оптимизиран двигателен режим е отговорност на родителите, учителите и на цялото общество.

II. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ЗДРАВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1.Цел: Осигуряване на възможности за формиране и развиване на здравна култура у децата

2.Задачи:

•Учителите да подбират адекватна информация, продукти и услуги за подобряване на здравето и поддържане на здравословен начин на живот за децата;

- Да се формират основни понятия, свързани с жизнените процеси: хранене, движение, растеж;
- Да се усвои система от правила и изисквания за здравословен начин на живот, както и практически умения за приложение на усвоените знания в различни ситуации;
- Чрез разнообразни дейности да се насърчава стремежа към здравословния начин на живот на децата и семействата;
- Децата от предучилищна възраст, подкрепяни от своите родители и учители, да се научат да вземат решения, свързани с храненето, физическата култура и спорта;
- Чрез осъществяване на основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие да се достигат рамковите изисквания за здравно образование като знания, умения отношения по ДОС.

III. ДЕЙНОСТИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ

- Проучване и анализ на потребностите от иновативни инструменти за формиране на здравословни навици сред децата от предучилищна възраст;
- Организиране и провеждане на дейности, свързани с Европейския ден на здравословното хранене /08.11/, Световния ден на водата /22.03/, Световния ден на здравето /07.04/ и Световния ден на храните /16.10/ и др.;
- Проучване на специализирана литература и разработване на дидактични материали за осъществяване на здравно образование в различните възрастови групи;
- Споделяне на добър педагогически опит;
- Изработване на табла, брошури, постери с препоръки за: здравословно хранене, за хигиенни навици; за двигателни навици;
- Организиране на кампании, подкрепящи здравословния начин на живот;
- Организиране на походи, изleti, „Детска градина на открито“ и др.;
- Участие на децата в дейностите в опитното поле, скалния кът с билки, цветните лехи и овощната градина.

IV. ОСИГУРЯВАНЕ НА ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА ЧРЕЗ ОБРАЗОВАТЕЛНА, ПРАКТИЧЕСКА И КОНСУЛТАТИВНА ДЕЙНОСТ

Образователна дейност:

- образователни ситуации с тематична здравна насоченост;
- допълнителни форми на педагогическо взаимодействие според потребностите и интересите на децата за здравословен начин на живот;
- интерактивни игри с учители и родители;

Консултативна дейност:

- консултиране на учители и предоставяне на методическа подкрепа за реализиране на здравното образование в детската градина;
- консултиране, подкрепа и мотивиране на родителите, учителите и лицата, които полагат грижи за децата със здравословни проблеми

Практическа дейност:

- разработване и реализиране на мини-проекти със съдържателни характеристики;
- практикуми с деца и родители, ръководени от педагозите и медицинската сестра;
- активна двигателна дейност, оптимизиран двигателен режим чрез игри и спорт

Мерки	Срок	Отговорници
1. Приемане на Програмата за здравно образование и определяне на екип за реализиране на дейностите по здравно образование на децата в детската градина	м. септември 2021 година	Директор, Педагогически съвет
2. Изготвяне на план за реализиране на Програмата по здравно образование	м. октомври 2021 година	Екип – Здравно образование
3. Оценяване на рисковите и защитните фактори за детето и неговата среда.	Постоянен	Медицински сестри, педагогически екипи на групите, екип - ЗО
4. Провеждане на тематични срещи, разговори и беседи с родители.	По график на групите	Педагогически екипи по групи, медицинска сестра – детска градина
5. Обследване и документиране на здравословния статус на всяко детето, посещаващо ДГ	Съгласно нормативни изисквания	Медицинска сестра – детска градина.
6. Планиране на образователно съдържание по превенция на здравето за осъществяване на интегрирано обучение чрез различните образователни направления.	Постоянен	Педагогически екипи по възрастови групи
7. Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти.	Постоянен	Педагогически екипи по възрастови групи
8. Реализиране на обучителни, практически и развлекателни дейности, свързани със здравословното хранене	По плана за ЗО	Екип-ЗО, педагогически екипи по групи
9. Реализиране на туристически, спортни и състезателни дейности	По плана за ЗО	Екип-ЗО, педагогически екипи по групи
10. Мотивиране на родителите за включване на децата им в допълнителни занимания със спортна насоченост за свободното време – танци, футбол, бягане и др.; за системно упражняване на подходящи спортни и туристически дейности на цялото семейство	Постоянен	Педагогически екипи по възрастови групи
11. Провеждане игри на открито и осъществяване на закалителни процедури	Постоянен	Педагогически екипи по групи, медицинска сестра
12. Предоставяне на методическа помощ на учители и родители за превенция на затлъстяването при децата, на нездравословното хранене, за преодоляване на проблемното обездвижване на децата	По Плана за ЗО	Медицинска сестра – детска градина
13. Организиране на съвместни инициативи с различни заинтересовани институции, в подкрепа на здравословното хранене и спорта	По Плана за ЗО	Директор, Екип-здравно образование

**V.РАМКОВИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ПО
ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ; МОДУЛИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ЗДРАВНОТО
ОБРАЗОВАНИЕ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА**

Област на компетентност	Очаквани резултати: Знания, умения и отношения в резултат на обучението детето	Модули за реализиране: форми на работа; теми
Психично здраве и личностно развитие	• осъзнава собствената си ценност и уникалност и тази на другите хора; • умее да открива и описва разлики и прилики с другите хора	<u>Модул - Работа с деца:</u> „Какво мога да правя най - добре?“, „С това не се справям, защото...“, „Колко си приличаме всички и колко сме различни!“, „Нашите правила за съвместен живот в групата“, „Какво е да си различен?“, „Приятели и врагове. Уважение сътрудничество и разбирателство“. <u>Модул - Работа с родители:</u> Беседи, консултации
Физическо развитие и дееспособност	• назовава основни части на човешкото тяло; • показва положително отношение към развиване на двигателни качества, сила и издръжливост	<u>Модул - Работа с деца:</u> Беседи, презентации, спортни празници и туристически мероприятия „Защо децата трябва да спортуват?“, „Кой спорт е най-подходящ за мен?“, „Здрав дух, здраво тяло“, „Спорът - здраве и красота“, „Повече време за спорт и туризъм, по-малко пред телевизора, телефона и компютъра“. <u>Модул - Работа с родители:</u> Включване в спортни и туристически мероприятия на ДГ; мотивиране за занимания със спорт на семейството през свободното време <u>Модул - Работа с институции:</u> Съвместно организиране на спортни празници, състезания и др. с представители на РЗИ, СУ, НЧ; разпространение на брошури и информационни материали
Превенция на употребата на психоактивни вещества	• познава и назовава предмети и вещества, забранени за деца	<u>Модул - Работа с деца:</u> Беседи, презентации „Опасни предмети и вещества - кибрит, запалки, лекарства и др.“ <u>Модул - Работа с родители:</u> Дискусии, здравни беседи „Как да съхраним живота и здравето?“, „Вредата от тютюнопушенето и алкохола“ <u>Модул - Работа с институции:</u> Срещи с личните лекари; с представители на РСПБЗН и РУП
Безопасност и първа помощ	• назовава нещата /предмети, дейности, поведения/, които са	<u>Модул - Работа с деца:</u> Беседи, презентации, ситуационни игри; образователни постановки „Играчка – плачка“, „Телефон 112“, „Опитай с добро“

	опасни в обкръжаващата среда; • умее да търси и намира помощ, когато има нужда от нея	<u>Модул - Работа с родители:</u> Лекции, практикуми, инструктажи „Защита на живота в критични ситуации“, „Формиране на чувство за отговорност у децата за собственото здраве и сигурност“, „Оказване на първа помощ“, „Причини за конфликтите. Принципи и техники на ненасилие“, „Вредата от агресивното поведение“. <u>Модул - Работа с институции:</u> Срещи с лекари; с представители на РСПБЗН и РУП
Сексуално здраве и сексуално преносими инфекции	• има положително отношение към собственото си тяло; • има представа за своя пол; • има елемент. представи за разликата между половете	<u>Модул - Работа с деца:</u> Беседи, художествена литература <u>Модул - Работа с родители:</u> Консултации, дискусии „Неудобните въпроси на децата“
Лична хигиена	• демонстрира основни хигиенни навици; • проявява елементарни умения за спазване на здравословен дневен режим; • разбира значението на хигиенните навици за здравето; • познава и описва хигиенни навици за поддържане на здравето на зъбите и устната кухина	<u>Модул - Работа с деца:</u> Презентации, художествени произведения, куклени етюди, ситуационни игри „Лична хигиена, чистота и здраве - задължителните правила“, „Нашият дневен режим“, „Здрави, чисти, бели зъбки“ <u>Модул – работа с родители:</u> Беседи, дискусии „Хигиената на човешкото тяло“, „Еднакви изисквания в ДГ и семейството“ <u>Модул: Работа с институции:</u> Посещение в здравно заведение/медицински кабинет в ДГ/; Профилактични прегледи на децата от общопрактикуващ лекар и зъболекар
Хранене	• обяснява значението на храната като източник на енергия за ежедневно функциониране, порастването и развитието; • има представа за полезни и вредни храни; • спазва здравословен режим на хранене	<u>Модул - Работа с деца:</u> Презентации, художествена литература, куклени етюди, ситуационни игри, развлечения „Моето меню“, „Пирамида на здравословното хранене“, „Плодове и зеленчуци“ <u>Модул – работа с родители:</u> Беседи, анкети, консултации, участия в развлечения; „Как да се храним и живеем здравословно?“, „Полезни и вредни храни“

Реализирането на Програмата за здравно образование ще допринесе за утвърждаване на положителните промени в храненето, осигурявано от детската градина, за придобиване на знания от децата за принципите на здравословно хранене и физическа активност, за повишаване на информираността и формиране на положителни нагласи сред родителите и обществеността, за водене на здравословен начин на живот.

Настоящата програма е приета на заседание на Педагогическия съвет с Протокол № 1 / 23.09.2021 г.

Програмата се актуализира в началото на всяка учебна година и при настъпили промени в нормативните актове, ако Педагогическият съвет прецени, че спецификата на образователно-възпитателния процес налага това.

Детска градина „Пролетна дъга” – с. Маринка

Утвърждавам:
Гергана Вълкова
Директор

ПРОГРАМА ЗА ЕКОЛОГИЧНО ОБРАЗОВАНИЕ

I. ФИЛОСОФИЯ НА ПРОГРАМАТА

Екологичното образование е насочено към формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие /чл. 3 (4) от Наредба 13 за ГЗЕИО./

Деца следва да познават и спазват нормите за екологична култура и поведение с оглед опазване на природата и създаване на устойчива околна среда; да получат познание за механизмите на публичните институции и гражданското общество за прилагане на споделена отговорност за опазване на околната среда и проявяват готовност за участие в тях; да разберат ролята на хората за грижата и опазването на природата, да обичат и пазят природните дадености на страната и града, в който живеят, да се включват с радост в екоинициативи и осъзнават ползата от тях.

Усвояването на екологични и етични норми, ценности и отношения в предучилищна възраст е целесъобразно поради промените в начина на взаимодействие на развиващата се личност със заобикалящата я среда, поради появата и формирането в тази възраст на екологична отговорност и изграждането на динамични стереотипи за взаимодействие с природата, които понякога остават за цял живот.

II. ЦЕЛИ, ЗАДАЧИ, ПРИНЦИПИ И ПОДХОДИ ЗА ЕКОЛОГИЧНО ОБРАЗОВАНИЕ

2.1. ЦЕЛИ:

Повишаване на екологичното възпитание на децата и обогатяване на знанията им за опазване на околната среда.

Провеждане на модулно екологично образование, което:

- да подпомогне популяризирането на отговорно отношение към природата;
- да съдейства за опазване на околната среда;
- да способства за висока информираност по проблемите на градската екология;
- да развива природозащитна етика;
- да повишава екологичната култура и знания на деца, родители, учители;
- да подпомага, консултира и насърчава експерименталното учене сред природата;
- да обединява семействата с различни идеи за опазването на българската природа;
- да мобилизира потенциала на деца и възрастни за опазване на природата и околната среда, популяризиране ценностите на доброволчеството;
- да създава на трайни и полезни навици за общуване с природата.

2.2. ЗАДАЧИ

• Приложение на методи за интерактивно обучение в образователния процес по Околен свят, съобразно с възрастовите особености и образователните изисквания за предучилищно възпитание:

- методи за създаване на благоприятна атмосфера, организиране на комуникация;
- методи за смяна на дейности;
- методи за мисловна дейност;
- методи за смислостворчество;
- методи за рефлексивна дейност;
- интегративни методи (интерактивни игри).

• Разработване и провеждане на ситуации с децата в следните тематични области: биоразнообразие, еко образование, рециклиране, приложно изкуство, разделно събиране на отпадъците и др. *

• Реализиране на доброволчески дейности с родителите за опазване на природата; маркетинг и реклама на природните дадености с цел мобилизиране на обществения и личния потенциал на възрастни и деца в ДГ.

• Провеждане на модулно обучение: запознаване с природата и грижите за нея; изграждане на екологични представи чрез наблюдение и практическа дейност; формиране на екологични представи чрез опитно-експериментална работа; природата в играта на детето.

2.3. ПОДХОДИ:

- Педагогически: Ситуационен, игрови, позиционен
- Психологически: личностно-ориентиран, индивидуален; субект- обект; субект-субект.

III. ДЕЙНОСТИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ЕКОЛОГИЧНО ОБРАЗОВАНИЕ

• Проучване и анализ на потребностите от иновативни инструменти за формиране на навици за екологично отношение и поведение сред най-малките;

• Организиране и провеждане на дейности, свързани с: Ден на Земята /22април/, Световен ден на водата /22 март/, Световния ден на биоразнообразието, Ден / седмица на гората, „Детска градина сред природата“ и др.;

- Анализирание на резултатите от осъществени екологични инициативи;
- Оценка на разработени методически материали и представяне на добър педагогически опит;

• Включване в семинари и уъркшопи, организирани от детската градина или НПО.

• Разработване на брошура/наръчник за деца с препоръки за опазване на околната среда;

• Организиране на кампании, подкрепящи любовта към природата, опазването на околната среда и пр.

IV.ОСИГУРЯВАНЕ НА ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ЕКОЛОГИЧНО ОБРАЗОВАНИЕ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА ЧРЕЗ ОБРАЗОВАТЕЛНА, ПРАКТИЧЕСКА И КОНСУЛТАТИВНА ДЕЙНОСТ

4.1. Образователна дейност:

- образователни ситуации с тематична екологична насоченост;
- допълнителни форми на педагогическо взаимодействие според потребностите и интересите на децата за природосъобразен начин на живот;
- интерактивни игри с учители и родители ;

4.2. Консултативна дейност:

- консултиране на учители и предоставяне на методическа подкрепа за реализиране на екологичното образование в детската градина

4.3. Практическа дейност:

- разработване и реализиране на проектни дейности;
- екоуъркшоп и практикуми, завършващи с изложби;
- активна туристическа дейност и спортно-развлекателна дейност сред природата
- доброволчески екоинициативи – зелени патрули, екопризиви към гражданите и други
- ежегодно отбелязване на: Седмица на гората, Ден на птиците, Ден на слънцето, Ден на билките „Еньовден”, Ден на туризма, Ден на опазването на околн. среда.

Мерки	Срок	Отговорници	Области на компетентност	Резултати : Знания, умения и отношения резултат на обучението детето
1.Провеждане на модулно обучение по проектен начин Вътрешен проект „Природата и ние“	постоянен	Педагогическите екипи по групи	Биологично разнообразие; Потребление и отпадъци; Разделно събиране на отпадъци.	Обогатяване на познавателния опит, въвеждане на „учене чрез правене“ и „учене чрез преживяване“
2.Оценяване на рисковите и защитните фактори за детето и неговата среда.	постоянен	Екип по екологично образование и НПО	Вода, почва, въздух	Формиране на умения у децата и възрастните да намират ключово важните неща във взаимовръзката човек-природа
3. Провеждане на срещи и разговори със семейството.	По график за всяка група	Педагогическите екипи по групи; Обществен съвет	Вода, почва, въздух	Повишаване културата на общуване по екодеми и стимулиране на участие в дейностите по темите: „Учим за водата“, „Учим за гората“, „Учим за природата“ и др.
4.Обследване на природните дадености в района	По график	Екип по ЕО и НПО	Енергия и климат; Общество и околна среда	Природозащитни кампании, походи, обучителни лагери за повишаване на екологичната култура на деца и родители
5.Провеждане игри на открито	постоянен	Педагогическите екипи по групи	Биологично разнообразие	Формиране на положително отношение към природата чрез автодидактични, образователни и занимателни игри: „Биоразнообразието“, „Как живее....?“

6. Планиране на екологично образователно съдържание в различни моменти от дневната организация.	постоянен	Педагогическите екипи по групи	Общество и околна среда	„Как да пестим енергия?“ и „Използване на вода в домакинството“, „Вода за хората“, „Живот в гората“, „Море или планина“ и др.
7. Създаване на подходяща образователна среда, интегрираща процесите по ГЗЕИО	постоянен	Педагогическите екипи по групи	Общество и околна среда	Популяризиране на идеи и резултати от проектите „Земята – наш дом“; „Чист и зелен град“; „Чудодейна сила“
8. Екипна работа между учителите, родителите и други педагогически специалисти.	постоянен	Педагогическите екипи по групи, родителски активи, Общ. съвет	Общество и околна среда; Потребление и отпадъци.	Възпитаване на екипност и отговорност у децата Организиране на дни за доброволен труд по хигиенизиране и озеленяване, за разделно събиране на отпадъци, затревяване и залесяване
9. Занимания сред природата.				
10. Стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения в областта на екологичното образ.				

4.4. Съвместни дейности:

Изграждане на позитивен психологически климат	1. Създаване на възможности за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения между всички участници в образователния процес.	Тренинги с учители и родители
	2. Предоставяне на методическа помощ на учителите за формиране на основни приоритети в работата по екологично образование.	
	3. Еко инициативи и доброволчески съвместни акции – учители, семейство, деца	

V. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

С прилагането на Програмата децата ще се приобщат към идеята за опазване на природата; у тях ще се затвърди положително и грижовно отношение към околната среда; ще се затвърдят знанията за разделно събиране на отпадъците. Ще бъде осъществено почистване на дворовете и районите на трите сгради на детската градина. Децата ще бъдат мотивирани да живеят в чиста околна среда, да опознават природата и да прилагат стратегии за нейното опазване, заедно със своите учители и родители.

Настоящата програма е приета с Решение на Педагогически съвет, проведен на 23.09.2021 г., Протокол № 01.

Утвърждавам:
Гергана Вълкова
Директор

ПРОГРАМА ЗА ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

I. ФИЛОСОФИЯ НА ПРОГРАМАТА

Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда /Чл.3 (5) от Наредба 13 за ГЗЕИО/.

Интеркултурното образование включва взаимното опознаване на различни етнокултури, оценяване на техните достойнства и използването на положителните им страни в процеса на обучение и възпитание. Интеркултурното образование в ДГ е насочено към даване на познания за културата на всички общности в страната, към себепознание и себеразбиране от етническа принадлежност, избягване на предразсъдъците, приемане и уважение на културните различия, разбиране на хората с различна етническа и културна принадлежност и формиране на познания за официалния език.

Целта на интеркултурното възпитание и образование в ПУВ е формирането на интеркултурна компетентност която е необходима на различните етнически групи. В тази компетентност се включва способността продължително и ефективно да се общува с различни култури, което предполага развитие на взаимен респект и толерантност.

Детската градина е първата институция , в която се реализира и осъществява на практика интеркултурното образование. В нея за първи път в живота на детето от предучилищна възраст, различните етнокултури не само се срещат, но съжителстват и взаимно се опознават.

II. ЦЕЛИ, ЗАДАЧИ И ПОДХОДИ ЗА ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

1.Цел:

Осигуряване на възможности за усвояване и развиване на знания, умения, отношения у децата, произтичащи от интеркултурното образование.

Зачитане значимостта на всяка човешка личност, признаване правото и ценността на различието, приемане равнопоставеността на всички в общото социално пространство; осъзнаване и ценене на своята и мултиетническата културна идентичност; формиране на уважение към хората от различните етноси.

2.Задачи:

1.Педагогическите специалисти да подбират адекватна информация, продукти и политика за провеждане на интеркултурно образование в детската градина.

2. Детска градина „Пролетна дъга“ да утвърждава политика на:

а) възпитаване на децата в демократичните ценности;

б)премахване на социалната и говорната изолация на децата от малцинствени групи и изтъкване и развиване на техните силни страни;

Детска градина „Пролетна дъга“ – с. Маринка

в) поощряване на комуникативните умения и съвместни дейности между децата от различни етнически групи;

г) насърчаване на инициативността, отговорността, солидарността, социалната и емоционалната чувствителност и здравословния начин на живот на децата и семействата;

д) достигане до рамковите изисквания за емоционална интелигентност и интеркултурно образование като знания, умения, отношения в ДОС;

е) включване на родители от малцинствата в педагогическата работа в ДГ.

3. Образователният процес да изгражда и поддържа позитивен психологически климат и възможности за избори, свързани със здравето, екологията, гражданското участие, межкултурната толерантност, взаимното разбиране, зачитане и уважение; да създава позитивна образователна среда за диалог между представителите на различните културни общности в зависимост от тяхната възраст и компетентности.

3. Подходи:

3.1. Педагогически :

- Ситуационен
- Игрови
- Позиционен

3.2. Психологически :

- Личностно-ориентиран,
- Индивидуален;
- Субект- обект;
- Субект- субект.

III. ДЕЙНОСТИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

- Проучване и анализ на потребностите от иновативни инструменти за формиране на знания, умения, отношение към другите и за тяхната национална идентичност
- Организиране и провеждане на дейности, свързани с Европейския ден толерантността
- Разработване на методически материали за провеждане на ефективно интеркултурно образование
- Оценяване ефективността на разработени от педагогическия екип методически материали и представяне на добър педагогически опит
- Включване в семинари и уъркшопи, организирани от детската градина или НПО.
- Организиране на кампании, подкрепящи здравето, толерантността, социалната чувствителност, правата на човека, опазването на околната среда и др.;

IV. ОСИГУРЯВАНЕ НА ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА ЧРЕЗ ОБРАЗОВАТЕЛНА, ПРАКТИЧЕСКА И КОНСУЛТАТИВНА ДЕЙНОСТ

Образователна дейност:

- образователни ситуации с тематична интеркултурна насоченост;
- допълнителни форми на педагогическо взаимодействие според потребностите и интересите на децата;
- интерактивни игри с учители и родители;

Консултативната дейност:

- консултиране на учители и предоставяне на методическа подкрепа за

Детска градина „Пролетна дъга“ – с. Маринка

реализиране на интеркултурно образование в детската градина;

- консултиране, подкрепа и мотивиране на родителите, учителите и лицата, които полагат грижи за децата със социални и/или личностни проблеми, за да се открият възможностите за активен образователния процес;

Практическата дейност:

- реализиране на съвместни дейности с деца и родители от различни етноси;
- уъркшоп и практикуми с медиатори и/или лица, подпомагащи процеса на интеркултурно образование от НПО;

Мерки	Срок	Отговорници
1. Определяне на екип за координиране на дейностите по интеркултурно образование в детската градина	Септември 2021 г.	Директор, Педагогически съвет
2. Приемане план за работа по осъществяване на интеркултурно образование в ДГ	Октомври 2021 г.	Директор, Педагогически съвет
3. Организиране на кампании, подкрепящи толерантността, социалната чувствителност, правата на човека и др.	Съгласно План за ИО	Екип - ИО
4. Организиране на празници и събития съобразно календара на световни, международни, европейски, национални, общински, местни, професионални и културни празници;	Съгласно План на дейностите по ИО	Екип - ИО
5. Провеждане на срещи и разговори със семейството.	По график на групите	Педагогически екипи по групи
6. Планиране на образователно съдържание и осъществяване на интеркултурно образование, интегрирано в обучението по различните образователни направления в основните и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.	Постоянен	Педагогически екипи по групи
7. Стимулиране развитието на личностни качества у децата, социална и емоционална интелигентност, емпатия, толерантност, чрез участия в развлекателни, спортни, екологични, творчески и други съвместни дейности	Съгласно План на дейностите по ИО	Екип – ИО, Педагогически екипи по групи
8. Тренинги с учители и родители за изграждане на позитивен психологически климат в детската градина	Съгласно План за ИО	Екип – ИО
9. Екипна работа между учителите, другите педагогически специалисти, родителски активи на групите, обществен съвет, заинтересовани институции и неправителствени организации	Постоянен	Директор, Педагогически съвет, Общ. съвет

**V.РАМКОВИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ПО
ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ**

Област на компетентност	Резултати : Знания, умения и отношения резултат на обучението детето	Дейности
Културни идентичности	усвоява знания за празници и обичаи, традиционни за различни културни общности у нас	образователна
Културна осъзнатост	•Разпознава културни различия в игрова, познавателна и приложно-продуктивна дейност; •сравнява норми на поведение в културно различен битов и празничен контекст; •Преживява чрез игрова дейност значимостта на традиции, обреди и обичаи, характерни за неговата културна общност	Организиране на празници и събития съобразно календара на световни, международни, европейски, национални, общински, местни, професионални и културни празници;
Културни различия, толерантност и конструктивни взаимодействия	•отнася се толерантно към прояви на културни различия; •развива базови умения за общуване в процеса на игрова дейност в мултикултурна среда; •уважава и цени национални символи и ритуали	Организиране на празници и събития, свързани с толерантността; Изготвяне на правила за поведение в детската група и следене за тяхното спазване; Създаване на позитивна среда.
Интеркултурно образование и права на човека	притежава базови представи за правата на детето	Запознаване на децата по подходящ начин с техните права и отговорности.

Настоящата програма е приета с Решение на Педагогическия съвет, проведен на 23.09.2021г. Протокол № 1

Програмата се актуализира в началото на всяка учебна година и при настъпили промени в нормативните актове.